

IGNATIO BUTTITTA, Italia

Cuvinte cheie: *Divinitate, Dumnezeu, pantheonul păgân, sfinți*

Simulacre divinatorii. Roluri culturale și practici devoționale

Fără a aplatiza actualele expresii ale religiozității populare tratate ca modalitate de valorificare a sacrului, ca și capacitate de a-l reprezenta din perspectiva unor puncte geografice culturale îndepărtate în timp și spațiu, reactivând elemente diferite aflate la rândul lor într-o univocă grilă interpretativă, nu se poate a nu observa că în anumite sărbători folclorice cele mai vechi rituri ce priveau divinitatea arhaică par a retrăi în anumiți sfinți și sfinte, în acte perene, ce se repetă în gesturi prin care omul se raportează la divin, aducând onoruri și ofrande unei realități transcendente de care se simte dependent din punctul de vedere al sănătății sale fizice și mentale, însăși existența sa raportând-o la această realitate. Ca și odinioară *pantheonul* păgân, și cel creștin își face azi simțită prezența în religiosul popular aidoma unui element de eliberare a răului care copleșește sufletul și corpul. Sfântul protector este mai mult decât un mediator între oameni și Dumnezeu omnipotent, dar totuși atât de îndepărtat. El se arată a fi ordonatorul și taumaturgul, garantul comunității. Sfântul reprezintă azi ca și ieri un simbol al societății în care și prin care se recunoaște și se percepe sensul unei comune apartenențe.

Pentru cei care în mod constant sau episodic viziunea mitică a lumii o asemuiesc acestei imagini, deci, realității, constată că originalul și copia reprezintă unul și același lucru. Aceasta nu înseamnă că pentru ei Dumnezeu este imagine. Ci, doar că există un raport permanent și intim între divinitate și reprezentarea acesteia, *prin și în care* divinitatea se poate și trebuie să se facă prezentă în anumite circumstanțe. În mod special cu ocazia unei sărbători, întrucât presupune, comportă și afirmă prezența divină.

Simulacri divini. Ruoli culturali e pratiche devozionali

Per una storia delle immagini religiose. In una nota pagina della sua *Estetica*, Hegel afferma: «Per il lato oggettivo, l'inizio dell'arte è molto strettamente connesso con la religione. Le prime opere d'arte sono di natura mitologica. Nella religione è l'assoluto in generale che si porta a coscienza, se pur secondo le più astratte e povere determinazioni. L'esplicazione successiva che si offre per